విలువకట్టరాని వస్తువు

[illegible]

[illegible]

వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రులు,

ఓమ్.

చిత్రనీతియను

విటకంఠపాశము.

ఇది

గోదావరి మండల పఖిపేటిపల్లి నివాసులగు
శ్రీయుత రుద్రరాజు పద్మరాజుగారి పుత్రుఁడు

వేంకటరామరాజుచే

విరచితము.

శ్రీ సుదర్శనీ పత్రికాధిపతులగు
బ్రహ్మశ్రీ కస్తూరి శివశంకరకవిగారిచే
పరిష్కృతము.

శ్రీ సుదర్శనీ ముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రితము.

ఓమ్.

చిత్రనీతియను

విటకంఠపాశము.

ఇది

కుద్రిరాజు వేంకటాద్రిరాజుచే

రచియింపఁ బడియె.

శ్రీ సుదర్శని ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపించి
ప్రచురింపఁ బడియె.

నరసాపురము.

1918.

చిత్తనీతి యనే

విటకంఠపాశము.

ఉ. శ్రీరమణీ మణీ విమల
చిత్తసరోజ విహార భృంగుడున్
నారద తుంబురాది ముని
నాయక గాన రసాభి తుష్టుడౌ
నీరజనాభు చారుపద
నీరజ యుగ్మము నందు నీవు సం
చారము చేసి పాపముల
నయ్యెన వీడఁగఁ బూను చిత్తమా.

చ. కులములలోనఁ జూడఁ గడు
కూడనిదౌ కులమందుఁ బుట్టు నా
వెలచెలి పాద యుగ్మమును
వేడి గ్రహించిన పుణ్యమబ్బునా?
యిల నిరుపద్రవం బగుచు
నింపగు శాకము బుండ హేయ

పలలమొఁ దిన్నరీతి నెల
భామల గూడుట యేల చిత్తమా

ఉ. పాడగు నెల్ల సొమ్ములును,
బంధువు లెల్లరు నిందఁ జేతు రీ
జాడ లెఱింగనేని ప్రియ
జాయయుగుందును తల్లిదండ్రిలుఁ
గాడిద రీతి నెంత్రి చెలి,
కాండ్రను హేళన చేయఁజూతు.
పాడు గుణంబుమాను వెల,
భామలఁ గోరకు వెర్రి చిత్తమా!

ఉ. ఎందరో మాయ లాడులు మ
రెందరినో విటకాండ్రమున్న మా
హాంధులఁ జేసివైచి తన
మంతయుఁ లాగి పకీలఁ జేయుటఁ
గ్రంథములందుఁ జూడ వాకొ
కాని గుణంబులుఁ గల్గు నిట్టి కా
మాంధుల దారిఁబోయి మన
మా యపకీర్తిఁ బాలుగాకుమా!

ఉ. రంగగు చీర కుచ్చెళులు,
రమ్య పదంబులఁ జిందులాడ తేఁల్
బంగరు హార పంక్తి చను,
బంతులపై నటియింప నొక్క వా
రాంగన నాట్య మాడఁగను,
నయ్యది కన్గొని యుబ్బఁ బోకుమీ
భంగము గల్గు నట్టి వెల
భామలఁ గూడిన వెర్రి చిత్తమా!

చ. సరసులు బావగారు కడు
చాతురి గల్గిన వారటంచుఁ దా
సరసకుఁ జేరి మోసమున
చక్కఁగ మాటలుఁ జెప్పినంతనే
మురియుచుఁ దాని మార్గమునఁ
బోయిననింద ఘటిల్లి వ్యాప్తమై
పరువు నశింపఁ జేయు వెల
భామల గూడిన వెర్రి చిత్తమా!

ఉ. మదనుని కేళి నేలుమని, (చూచి
మాయల మాటలు కొన్ని వ్రాసియు

ముదమున వారకాంత యొక,
ముద్దుల పత్రిక వ్రాయఁ బొంగి స
మ్మదమునఁ దానిఁ గోరుటలు,
మానుము పెద్దలు నిందఁ జేతు రా
పద ఘటియిల్లు గాన వెల
భామలఁ గూడకు వెఱ్ఱి చిత్తమా !

ఉ. తల్లియుఁ దండ్రియున్ కులము
ధ్వంసము చేసెదు శుంఠబుట్టి నం
చెల్లపుడున్ మదిన్ పగవ
నింటను సర్థశరీర గుండ, పీ
డల్లరి వాఁ డటంచు బుధు,
లందరు మోమున నుమ్మివైవ నీ
వల్ల ధనాంగనా కుచము,
లంటఁగఁ జూచెద వేలఁ జిత్తమా !

క. ధనకాంత లెందరైనను
మనకాంతకు సాటిరారు మహిలోఁ జూడన్
జనకుమ నా మనవిని విని
మనమా వెలకాంతపైకి మన్నింతు నినున్.

చ. ధనముఁ గడించుటే పరమ,
ధర్మముగాని విటాళి నెప్పుడున్
మనమున నిందు ప్రేమ వెల,
మానినిఁ జూడదు ప్రేమగల్గి న
ట్లు నటనఁ జేసి మాయలకు
లోనగు నట్టులూఁ జేసి ద్రవ్య మం
తను గొని క్రూరరుగ్మతల
దానికి మారిడి త్రోసివేయు నీ
పనులకుఁ జిక్కనీవు వెల
భామలఁ గూడకు వెర్రి చిత్తమా !

ఉ. కామ నిభాంగయంచు వగ
కాడ యటంచును వేశ్య బిల్వఁగా
ప్రేమ జనించె నా పయిని
పీన పయోధరి కంచు మెచ్చి యా
భామనుఁ గూడి యుండెదవు
వార వధూటికిఁ బ్రేమ సున్న యీ
పామర బుద్ధి మాని వెల
భామలఁ గూడకు వెర్రి చిత్తమా !

ఉ. వీథినిఁ బోవుచోఁ బిలచి,

పీఁడెమునిచ్చి ప్రియో క్తిమీరబల్
గాథలు దెల్పి గాఢముగ
కామము పుట్టగ జేసి పిమ్మటన్
నీఛవమ్మిల్లి భామలకు
నేమపుమీరగ లాగు నందుపై
బాధలు గల్గుగాన వెల
భామలఁ గూడకు వెర్రి చిత్తమా !

ఉ. నృత్యము చేయుచున్ వలపు
నేర్పుచు బూతులు కొన్ని బాడుచున్
యత్యధికంబుగా సభిన
యంబును సల్పఁగ దానిఁ జూచినన్
సత్యముఁగాఁగ రమ్మనెను
సారసనేత్రి యటంచుఁ దాని సాం
గత్యముఁ గోరి నీవు వలు
కష్టపు తోవలఁ బోకు చిత్తమా !

ఉ. బాసలు పెక్కు చేసెనని
భావమునంగను సంతసించి వే
శ్యాసరసీరుహాక్షినెపు

హైనను నమ్మగ వచ్చునే సదా
మోసముఁ జేసి యెల్ల ధన
మున్ గొని వీథికిఁ గెంటునాఁడు మున్
జేసిన బాస లూడవటు
చేరకు చిక్కులు గల్గు చిత్రమా!

చ. బ్రతికిన నాల్గునాళ్లు గుణ
వంతుఁ డితండని యెల్లవారలున్
స్తుతి యొనరింపఁగా యశము
తోరముగా గడియింపమాని స
న్మతి మెయి వారకామినుల
మాయల మాటల నమ్మ గోరెదా
యతివలు మోసకర్తలు సు
మా! మనమా! మరి నమ్మబోకుమా

ఉ. మాపని దారకున్ దివిజ
మానిని రంభకు సిగ్గుఁ గూర్చు సిం
గారము గల్గు నొక్క వెల
కామిని యొక్కెడ నున్నదన్న నా
దానినె పట్టి పోయెదవు

వాగడి నొందిపోదు మన
మా ! వెలకాంతల జేరబోకుమా

ఉ. తుంటరివై సతంబు ధన
తోయరుహాక్షులం గోరుటేల ? వా
ల్గంటి కులాంగనా మణికి
గల్గిన సొంపగు సంగ సైఖ్యము
ల్కంటెను వారకామినికిఁ
గల్గిన యందము లెచ్చులుండునే ?
యింటను గల్గుదాని కల
నేనియుఁ వీడకు వెఱ్ఱి చిత్తమా !

ఉ. ఒక్కని తోడఁ బల్కు యిఁక
నొక్కనికిన్ మరి బాస యిచ్చియిం
కొక్కనివల్ల డబ్బుఁ గొని
యొక్కనికిన్ కను సన్న జేసి తా
నొక్కని యింటికేగుచు మ
రొక్కనికిన్ చెయి వీచి యందుపై
నొక్కని ముద్దు పెట్టుకొని
యొక్కనికిన్ పయిటోరఁ జేసి వే
ఱొక్కనితోడఁ గూడు, వల

పుండున వేశ్యకు వెఱ్ఱి చిత్తమా !

౭. మారసతీసమాన సుఖ

మార శరీరను వేశ్య కాంతనే

గోరితి మీా కదేటికిని

కూడ దటంచును చెప్పు పెద్దలన్

దూరి ధనాంగనన్ గవయఁ

దొల్లిఁటి మిండడు చూచెనేని కై

జాచను దూసి ని న్నొడిచి

చంపును మాటికి తప్పబోవ దా

దారుణ కర్మమేల వెల

తమ్ముల గోరకు వెఱ్ఱి చిత్తమా !

౮. చుక్కల రాయనిన్ దెగడు

సోయగఁపున్ మొగమున్న తేనెలన్

గ్రిక్కడి మోవియున్న సుమ

కందుక యుగ్మముఁ గేలిసేయుబల్

చక్కని గుబ్బలున్న మెయి (యా

చాయలు హేమము మీారియున్న

ముక్కడి వేశ్య కాంతలకు

మోహము జెందకు వెఱ్ఱిచిత్తమా!

చ. పదుచు దటంచు గీతములు
బాడు నటంచును జైత చక్కఁగా
నుడువు నటంచు ఁ దోవనిత
నుం గని గాటపు మైత్రిసల్పి యా
గడవున సొమ్ములెల్ల నిడి
గౌరవ మెల్లను గంగఁగల్పి యా
పడఁతిని గూడియుండి పలు
బాముల జిక్కుకు వెర్రి చిత్తమా !

చ. వెలచెలియన్ గనుంగొని వి
వేకము వీడి సదా విలాసచే
గులి కేదు దానిఁగూడి యది
కూడదులోకులు మెత్తురో క్కొఁ? లో
కుల నటులుండనిమ్ము కడు
కూరిర దురంతపుఁ బన్నగంబుతో
చెలిమి యొనర్చినట్లు వెల
చేడెను గోరకు వెర్రి చిత్తమా !

ఉ. తుంటరి వారితోఁ గలసి
తుంటరిగాఁ దిరుగాడు చుండఁగా
కొంటె తనంబునన్ బడుపు

గొమ్మల యిండ్లకుఁ దార్చి నింద వె
న్నంటఁగ జేసియూ పయిని
నన్ని విధంబుల గేలిసేతురా
దంటుసిపాయి లందఱకయి
దబ్బర త్రోవలఁ బోకు చిత్తమా!

చ. జనకుఁడు దిట్టనిమ్ము ప్రియ
జాయయుఁగుందినఁగుందనిమ్మనా
ధనమును బోవనిమ్ము యల
దానిఁ గూడక మాననంచు నీ
వనుకొని యా ధనాంగన గృ
హమ్మున కేగి విశేషమౌ ధనం
బును వెల కాంతకిచ్చి కుల
మున్ జెడుమాటకు బాలుఁజేసి యా
వెనుకను బిచ్చ మెత్తుకొని
వీధుల దిమ్మరనేల ? చిత్తమా !

చ. పడపు చెలిన్ దగుల్కొని య
పారముగా ధనమిచ్చి యవ్వియున్
గడచిన వెన్క యింటఁ గుల
కామిని కుంచిన మెల్లహేమఁపుం

దోడవుల నిచ్చి పిమ్మటను
తొల్లి గడించిన మాన్యమమ్మి యా
పడఁతికి ధారబోసి యది
వాకిటికిన్ పడ గెంటునాడు హా
వెడగుమతిన్ జరించితి వి
వేకము వీఁడితీ నంచు యేడ్చెదే ?
వడివడి నేగి నీవు వెల
భామలఁ గూడకు వెఱ్ఱి చిత్తమా !

చ. మిలమిలలాడు చేలయును
మేలగు బంగరు భూషణంబులున్
తళతళలాడు జైకయును
దాలిచి వార మృగాక్షి బోవుచో
పులుసునుఁ దిన్న మర్కటము
పోలిక నూరెద వేల వారకో
మలి మధులిప్తఖడ్గము సు
మా! మనమా! మది వెఱ్ఱిమానుమా!

ఉ. గుమ్మము చెంత నొక్క వెల
కోమలి నిల్చి యపాంగ దృష్టిచే
రమ్మని బిల్చి నంతటనె

రంతిలి దానినిఁ గూడ నెంచి వే
గమ్మొగ నేగఁబోకు కుల
కామిని విన్న విచారమొందు పా
పమ్ము ఘటిల్లు దాన వెల
భామల గూడకు వెర్రి చిత్తమా!

ఉ. న్యాయ మటయ్య నీకు కుసు
మాయుధు బాణ పరంపరాగ్నికిన్
గాయము నిల్పఁజాల నిఁక
కాముని కేళిని నేలుమంచు ని
న్బాయనటంచు వ్యర్థమగు
బాసలు జేసిన వారకామినీ
మాయలలోనఁ జిక్కి పలు
మారు శ్రమం పడబోకుచిత్తమా!

ఉ. మారసమానరూప యను
మాన మదేలను నేను నీసతిన్
గూరిమి తోడఁ జూడుమిఁకఁ
గోరను వేరొక వాని నంచు యా
వారవధూటి మిథ్యలగు
బాసలు చేసిన నమ్మి పొంగి యీ

భారము మోయనేల నెల
భామల గోరకు వెర్రి చిత్తమా !

చ. వార వధూటులన్ దగిలి
పాడయి పోయిరి యెందరో జనుల్
దారుణ మెంత గల్గిన య
థాస్థితి నుండఁగ జాలినారె యె
వ్వారును విల్వ జాలరిఁక
వార వధూటికి ముందుగా నమ
స్కారము జేసి నీకుఁగల
గౌరవ మీఁగకు వెఱ్ఱి చిత్తమా !

చ. కనకఁపు మెట్టపైన మన
కాఁపురమైన శనిగ్రహంబు చా
ద్పున నది యంతయున్ పడుపుఁ
బోటి హరించి యనంతరంబు తా
గానుమఁని చెప్ప కర్రియును
గూరిచి బిచ్చము నెత్తఁ బంపు నీ
పనిపయి కోర్కె మాను వెల
భామల గూడకు వెర్రి చిత్తమా !
చ. పడుఁచొక కామినిన్ గలసి

వర్తిలుచుండె నటంచు విప్ర శ్రీ
పరసతియందు ప్రేమ తన
పక్షమునం గలుగంగ లేదు నా
వరుస కటంచు రోసి కుల
వారిజ లోచన పాదు నాతిలో
నుసుకఁగఁ బోవునో క్కో మది
నూహయొనర్పుము వెర్రి చిత్తమా

ఉ. జారులతోడ సఖ్యమును
సల్పి ధనాంగన చెల్మిఁ బొంది యా
కూ్రరులతోడ చోరత న
ఖండిత రీతిని సంచరింపగా
చోరుఁడు తుంట రీతఁడని
చూచిన వారలు దిట్టు దీనికిన్
గారణ మా వెలంగనయె
గాదె తలంపఁగ వెర్రి చిత్తమా !

చ. సరస మెఱింగినట్టి నెర
జాణ వయ్యారి యనేక రీతులన్
మరుని కళా ప్రపంచమున
మార్గముఁ జూపెడు ముద్దుగుమ్మ నీ

వరుగు మటంచు తుంటరి వి
టూళి వచించిన నేగఁబోకు మీ
వరుఖ్ల నశించి పోవు వెల
భామల గూడకు వైరి చిత్రమా !

ఉ. కాసుల నిచ్చు నప్పుడు వి
లాసముచూపుచుఁజూపియెన్నియో
యాసలుజేసి యప్పటికి
బ్రహ్మ పదంబును బుట్టజేయు నా
కాసుల నీయకున్న తన
కాళ్లను బట్టిన జేరనీయరా
యాసలు మానుకొమ్ము మన
మా వెలకాంతలఁ గోరబోకుమా !

చ. ధనమును సర్వ భూషలును
తండ్రి గడించిన భాగ్యమంతయున్
ధనపతి పాలు కాఁ బసి త
నంబున నుండి గడించు పద్యశం
బనయము గంగపాలు తను
వంతయు రోగము పాలు జీవనా
లిన సుతు పాలు పిల్లలును

నించియుఁ బంచలపాలు కావునన్
మనకవి యేల వద్దు వెల
భామల గూడకు వెర్రి చిత్తమా !

౭. వెల లలనా శిరోమణుల
వేడి వరింతురు పామరాళి యా
చెలియలు మోస పుత్తురని
చిత్తమునం దరయంగ లేరు ని
ప్పుల నడుమన్ బడంబడిన
పోలిక గాదె తలంచి చూడ రో
వెలమలపొత్తు ? యో మనమ !
రోరఁపు చానను గూడఁ బోకుమా !

౮. ఇంటను సద్గుణాఢ్యయగు
నింతి రతీసమదేహ యుండఁగా
తుంటరిపై ధనాంగనల
తోడను గూడుటరేల ? పెంచు వా
రింటను పాలు నన్నమును
నెంత యొసంగినఁ గాని యావలన్
బొంటలఁదిన్న కుక్కగతి
వెఱ్ఱి గుణంబులు మానుచిత్తమా !

చ॥ పకపక నవ్వెదో సఖుఁడ!
భావభవ్యోపమ ! రాజసుందరా !
వికచ పయోజనేత్ర రణ
వీర ! మహారథ వైరి భంజనా
యికమము నేలుమా యనుచు
నింపుగ వేశ్యలు కైతఁ జెప్ప నా
సకియలఁ గూడ నెంచెదవు
చాలును జాలును వెఱ్ఱి చిత్తమా !

ఉ. లోకమునందు మానవులు
లోలతచే వెల సుందరాంగులన్
సాకుదు రింట నుంచుకొని
సాత్త్వికులాంగన జూచు చుండఁగా
నీ కరణిన్ సతీతిలక
మింకొకనిన్ గలియన్ సహింతురే
చీకు దనంబుమాని వెల
చేడెల గూడకు వెర్రి చిత్తమా !

ఉ. మంజుల వాక్సుధాఝరి స
మస్తముగోరిలుచు వీణమీటుచున్
రంజిలి మేని మేలిమి ఫలా

రంగును గాంచి కరంబు పొంగి యా
లంజరయె భాగ్యదేవత యి
లాస్థలినంచును దాని మాయల
న్పంజరమందుఁ జిక్కుకు మహా
యము గల్గును మూఢ చిత్తమా !

ఉ. ఏమి ? కులాంగన న్విడచి
యీగతి వేశ్యల పైకి నేగెదా ?
కాముని కేళిగూడ కుల
కామిని చాలదా ? వార కాంతలం
దేమి విశేషముండు భువి
నింతుల కందరి కొక్కతీరె కా ?
యేమి విశేష మన్న, వెల
యింతి నశింపఁగఁజేయు నింతే యీ
పామర బుద్ధులేల వెల
భామల గూడకు వెర్రి చిత్తమా !

చ. గళమునఁ దాళి గట్టినది
గాదె సతీమణి ? యగ్నిసాక్షిగా
లలననుఁ బెండ్లియాడుతరి
లాతి సఖిన్ గనసంచు బల్కి వే

శ్యల నీవుడేలఁ గోరుట ల
హా యది ధర్మమౌ? చాలుచాలు నీ
పలుప తనంబుమాని వెల
భామల గూడకు——

౫. మేని హారరిగుఁ జూచి సతి
మేలు మొగంబును గాంచి సన్మనో
కొనుసుఁగాంచి చెంగ్గసరి
గాంచిన చన్గవ సోరుఁజూచి రో
చానను గూడకుండు సర
జన్మ మదేటి కటంచు నారి యా
మానిని తోడఁగూడి కల
మాన్యము దానికి ధారఁబోసి నీ
మానముఁ గంగఁగల్పుకు సుమా
మనమా ! వెలకాంత వీడుమా !

౬. కన్నులు మూసి మేల వెల
కామిని పైకి పవారు బోయెదా
పన్నగ వేణులన్ గలయు
పారోక రేనియు హెచ్చినాక నీ
కన్న సమర్థులే తనువు

గాయములై చెడిపోయి యేడ్పులో
నోర్వఁగరాని బాధపడి
మొల్లరి తిట్టుల నాలకించుటల్
కన్నులఁ జూడలేదె? యిది
కాదు సుబుద్ధుల రీతి చిత్తమా!

ఉ. గాయములై శరీరములు
కశ్మలధారల గారుచుండగా
హేయఁపు వాసనల్ వెడల
నెల్లరు మోమున ముష్టి వైవ మొ
రోయని యేడ్చుచుండి యిఁక
రో వెలఁదిన్ గనరాదటన్న వా
రీయిల నెందరుండిరో యా
కించుక గన్నుల నెత్తి చూడు మా
దాయుకుఁ బోయినీవు నగ
పాట్లను బొందకుము వెర్రి చిత్తమా!

చ. కులసతి పుత్రుల న్వదుక
కూళ యటంచును తోడివారలున్
జులకన జేసి చూడఁ బ్రియ
సోదరవర్గము మోదజూడ నిం

దల బడి పోతి మెట్టులని
తల్లియుఁ దండ్రియు గుందు చుండ వే
శ్యలఁ గలియన్ రవంతయును
సౌఖ్యము గల్గదు సర్వ మీావు లో
పలఁ దలపోసి చూచి వెల
భామల గూడకు—

ఉ. పేడలు మిద్దె లమ్ముకొని
మిక్కిలియు న్నిరుపేద వారలై
కూడును గుడ్డ లేక పెర
కొంపలకున్ జని ముష్టి నెత్తుటల్
జూడఁగ లేదె? జూడనిది
సొంపని తోచెనె? చాలుఁ జాలు నీ
పాడు గుణంబు మాని వెల
భామల గూడకు—

చే. ఇరువురు జారు లొక్క వెల
యింతినిఁ గూడఁగ నెంచి వేరుగా.
చెరియొక పక్కనుండి చని
చేడెను జేరఁగ ముష్టి యుద్ధముల్
జరిపి యనేకులొ పిటులు

చచ్చి నటించుచును ఇంట లేదె? యీ
తెరువున బోక బుద్ధిగాని
తిన్నఁగ నుండుము వెఱ్ఱిచిత్తమా !

చ. వెలచెలితోడఁ గూడి కల
విత్తము దానికి ధారఁ బోసె నీ
తలువ యిఁకన్న చాలదె బు
ద్ధుల, మరి తొంబది దిట్టనేల ? ఛీ
కులసతియందు నీకుఁ గల
కోర్కెను దీర్చు కొనంగ నెవ్వరుం
బలుకఁగ లేరు గాదె మన
మా వెలకాంతలఁ గోరఁ బోకుమా

చ. ఘనసతి నుండుటే మిగుల
తప్పుగదా ? యది పెండ్లిలోనికిన్
జనగనె దానునేగి యిది
నాప్రియ యంచనఁ బెద్దతప్పు నీ
కనక నిభాంగి గజ్జెలు
గట్టిదు నాదు సనుజ్ఞ లేక యం
చనికదు ప్రిక్షఁ బల్కె నది
యన్నిటికంటెను పెద్దతప్పు త

ప్పని యిది మంచి యంచు నిది
యాత్మఁ దలంపుము వెర్రి చిత్తమా!

ఉ. సారస పుష్పముఖ్య సుమ
సంఘముదుండఁగ భృంగమేగి బల్
వైరము గల్గు చంపకము
పజ్జ శ్రమింపను రీతి స్వీయమౌ
నీరజ నేత్రి జాయ మన
నీడవలెన్ జరియించు చుండఁగా
వార విలాసినీ ముఖుల
పెకుమికన్ దలఁపేలఁ చిత్తమా!

చ. ననువిడనాడి యొక్క వెల
నారిని గూడెను నా ప్రియుండు నా
మనవి ద్రృణీకరించి యని
మానిని! భార్య విచార మొందగా
ధనసతితోడ గూడుటలు
ధర్మముగాదు సుమీ! యెటైన నా
మనవిని నాలకించి వెల
మానిని గూడకు వెర్రి చిత్తమా!

సీ. పడపుఁ జేడెలఁగూడి ♦ నడచు చుండుట మేలో
కులకామినిని వీడ ♦ కుంట మేలొ
వెలకాంతలనుఁ గూడి ♦ కులుకుచుండుట మేలో
బుధులు పోయినదారిఁ ♦ బోవ మేలొ
ధనకామినులఁగూడి ♦ తనరుచుండుట మేలొ
పదిమందిచే దిట్లు ♦ పడుట మేలొ
గుత్తకాంతల కెల్ల ♦ విత్తమిచ్చుట మేలొ
తిరిపమెత్తుచు సదా ♦ తిరుగ మేలొ

గీ. యెంచిచూడుమి యిదియెల్ల ♦ నించుకంత
గుత్తకాంతలఁ గూడుటే ♦ గొప్పగాదు
బుధులు వలదన్న త్రోవలఁ ♦ బోవరాదు
మంచి చెడుగుల మదిని యో ♦ జించు మనమ!

సీ. ముష్టియెత్తుట తప్పి ♦ పోవనేరదు గదా
వారకాంతల పొందుఁ ♦ గోరనేల
సద్గుణుం డని బుధుల్ ♦ సన్నుతింపరు గదా
వారకాంతల పొందు ♦ గోరనేల
మర్యాద విడనాడి ♦ పరుగు వారును గదా
వారకాంతల పొందుఁ ♦ గోరనేల
నపకీర్తి ప్రబలి వె ♦ న్నంటి వచ్చును గదా

వారకాంతల పొందుఁ ♦ గోరనేల

గీ. ఎన్నిసారులుఁ జెప్పిన ♦ నించుకైన
జ్ఞానమెరుఁగవ యింత యూ ♦ గడ మదేల
తప్పు ముమ్మాటికిని తప్పు ♦ తప్పు తప్పు
వారకాంతలఁ గూడకు ♦ పాడు మనమ.

గీ. సందుగొందుల వెంట ♦ సంచరింపఁగ నేల
పరులను గని యుల్కి ♦ పడఁగ నేల
మూర్ఖతచే సదా ♦ మొండిగోడలు దాటి
పైజారు దెబ్బల ♦ బడఁగ నేల
అర్ధరాత్రంబున ♦ నరుగుచో జనులెల్లఁ
జోరుఁ డనఁగ జంకి ♦ పార నేల
తుంటరితఁడని ♦ కొంటెవారలు పేది
నొవ్వఁగా రాలచే ♦ రువ్వ నేల

గీ. వారకాంతలకై బోవు ♦ వారలకివి
తప్పు మన్ననుఁ గలనైన ♦ దప్పిపోవు
మదము బట్టిన మహావమంబు ♦ మాడ్కి నీవు
వారకాంతలకై బోకు ♦ పాడు మనమ.

సీ. శృంగారముగ నొప్పు ◆ బంగారు భూషలు
యిచ్చి నన్నాళ్లేకా ◆ యిచ్చకములు
పైనైన మేల్పట్టు ◆ చీరలు దండిగా
యిచ్చి నన్నాళ్లేకా ◆ యిచ్చకములు
వన్నె చిన్నెలు గల్గి ◆ యున్న రైకలఁ దెచ్చి
నిచ్చి నన్నాళ్లేకా ◆ యిచ్చకములు
పలు రంగులఁ గుల్కు ◆ విలువైన లంగాలు
నిచ్చి నన్నాళ్లేకా ◆ యిచ్చకములు

గీ. హెచ్చుగూకల నిచ్చిన ◆ నిచ్చకములు
నెన్ని యేనియుఁ జూపుచు ◆ నీయకున్న
గుక్కలను బోలె వెడలంగఁ ◆ గొట్టు గాదె
ప్రేమ గల్గునె చిత్తమా! ◆ విత్త సతికి.

సీ. మంజుల దరహాస ◆ పుంజము ల్వెదజల్లి
పసమీర కైదండ ◆ నొసఁగు దాని
గర్వి గుబ్బల జిగి ◆ గనబడ గనకుండ
మించు ప్రేమను గాఁగ ◆ లించు దాని
కరకంకణముల ని ◆ క్వాణము నహిఁగప్ప
చిరుచిరు మసితముల్ ◆ సేయు దాని
ముద్దు ముద్దుగఁ బాద ◆ ములఁ దని యొదఁ బ్రేమ

హత్తించి హాయిగా • నొత్తుఁదాని

గీ. మోము మోమునఁ గదియించి • ముచ్చటలతో
వన్నె రాచిల్క పల్కులు • పల్కుదాని
వీడి పరకాంత తోడను • గూడెనేని
చించి చెండాడ వలె నట్టి • చెనఁటిజనుని.

— విటకంఠపాశము —

సంపూర్ణము.

10365

[illegible]

[illegible]